

Správní právo procesní

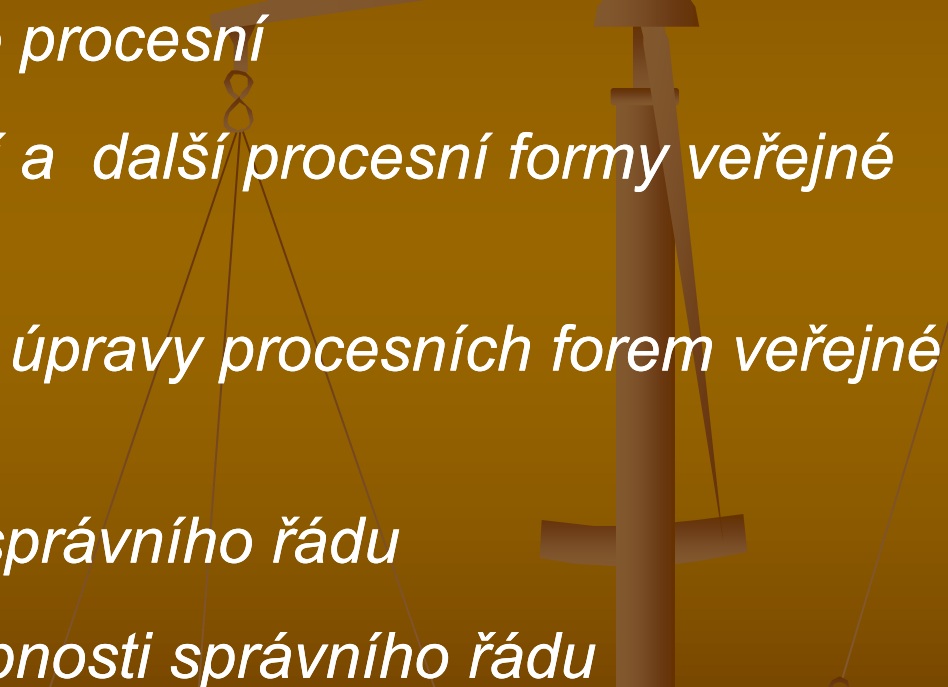

přednáška č. 1

výuka, PrF MU, září 2013

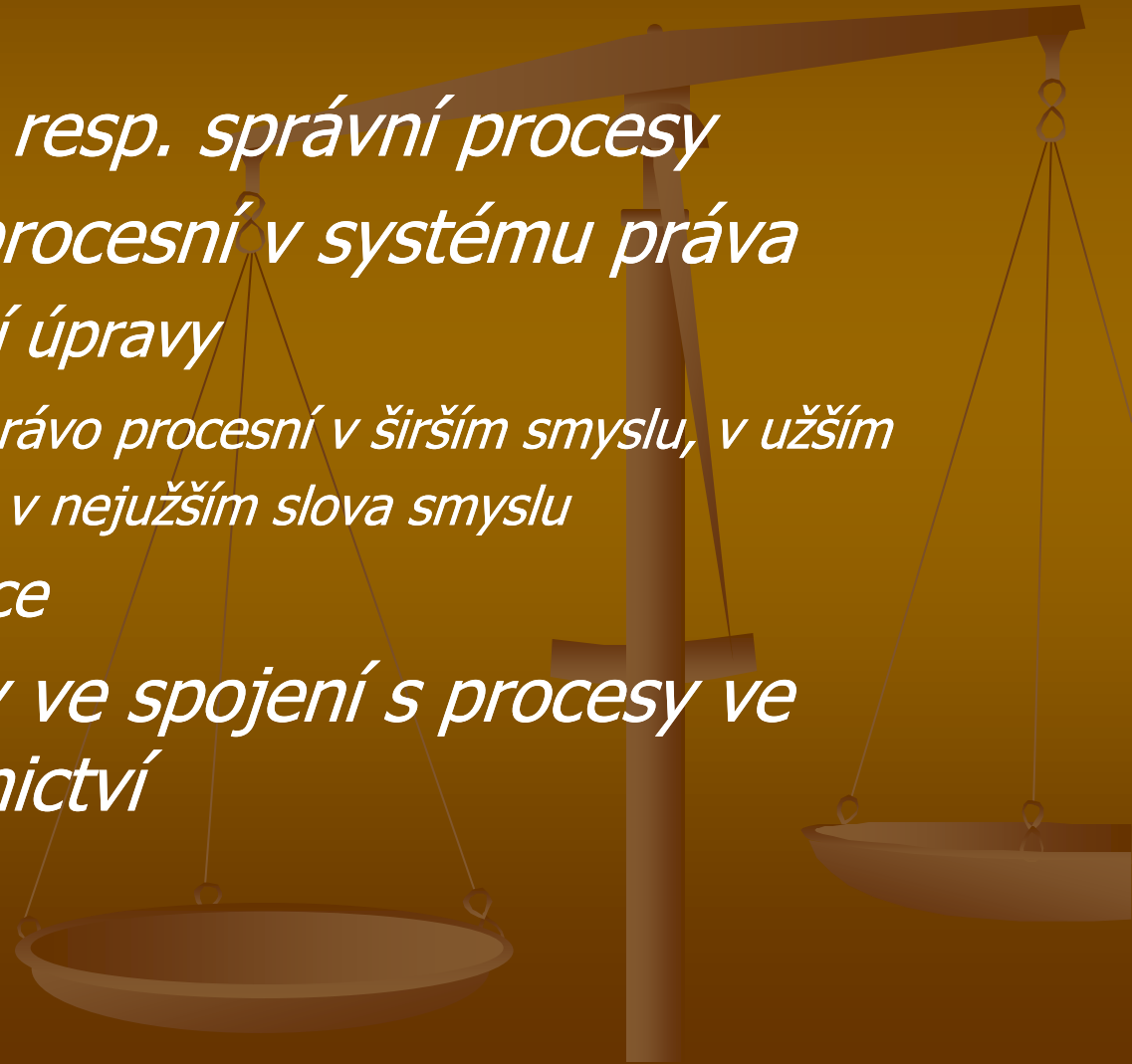
© petr průcha

Osnova

- 1) *Správní právo procesní*
  - 2) *Správní řízení a další procesní formy veřejné správy*
  - 3) *Základ právní úpravy procesních forem veřejné správy*
  - 4) *Systematika správního řádu*
  - 5) *Rozsah působnosti správního řádu*
-

Správní právo procesní

- *správní proces, resp. správní procesy*
- *správní právo procesní v systému práva*
  - *předmět právní úpravy*
    - *správní právo procesní v širším smyslu, v užším smyslu a v nejužším slova smyslu*
  - *metoda regulace*
- *správní procesy ve spojení s procesy ve správním soudnictví*

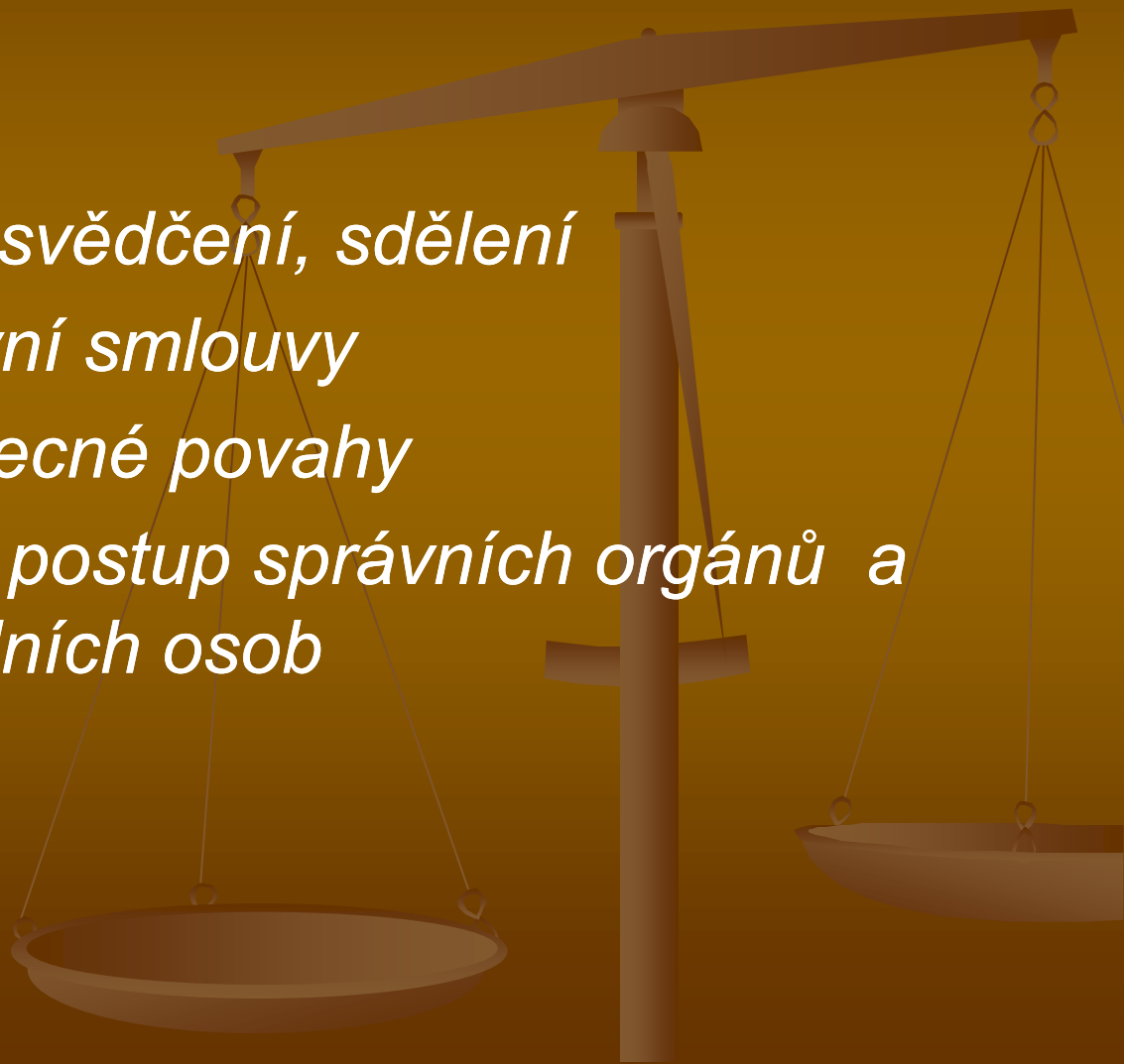

Správní řízení

- *postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci*
  - *zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby (rozhodnutí konstitutivní)*
  - *nebo jímž se prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (rozhodnutí deklaratorní)*
- *dělí se na*
  - *správní řízení **obecné***
  - *správní řízení **zvláštní***

Další procesní formy veřejné správy

- *vyjádření, osvědčení, sdělení*
- *veřejnoprávní smlouvy*
- *opatření obecné povahy*
- *stížnosti na postup správních orgánů a chování úředních osob*

Základ právní úpravy procesních forem veřejné správy

- *Ústava, Listina*
- *správní řád*
- *soudní řád správní*
- *zvláštní právní předpisy*

Správní řád - zákon č. 500/2004 Sb.

správní řád, ve znění pozdějších předpisů

- *Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, byl přijat dne 24.června 2004, s účinností od 1.1.2006.*
- *Navazuje na předchozí správní řád, zákon č. 71/1967 Sb.*
- *Nynější správní řád v naší historii úpravy správního řízení v pořadí druhou právní úpravou procesních postupů ve veřejné správě ve formě **zákona**.*
- *Předchozí úpravy správního řízení měly vždy toliko "prováděcí" charakter k zákonu o organizaci politické správy či k zákonům o národních výborech a byly vydávány ve formě vládního nařízení, resp. nařízení vlády.*

Správnímu řádu z r. 1967 tak bezprostředně předcházel správní řád ve formě

- *nař.vl. č. 91/1960 Sb., vydané k provedení zák.č. 65/1960 Sb., o národních výborech,*
- *před tím šlo o správní řád ve formě nař.vl. č. 20/1955 Sb., vydané k provedení zák. č. 13/1954 Sb., o národních výborech,*
- *a ještě před tím šlo o "prvorepublikový" správní řád ve formě vl.nař. č. 8/1928 Sb. z. a n., vydané k provedení zák. č. 125/1927 Sb. z. a n., o organizaci politické správy.*

Pojetí správního řádu

Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů

reflektuje

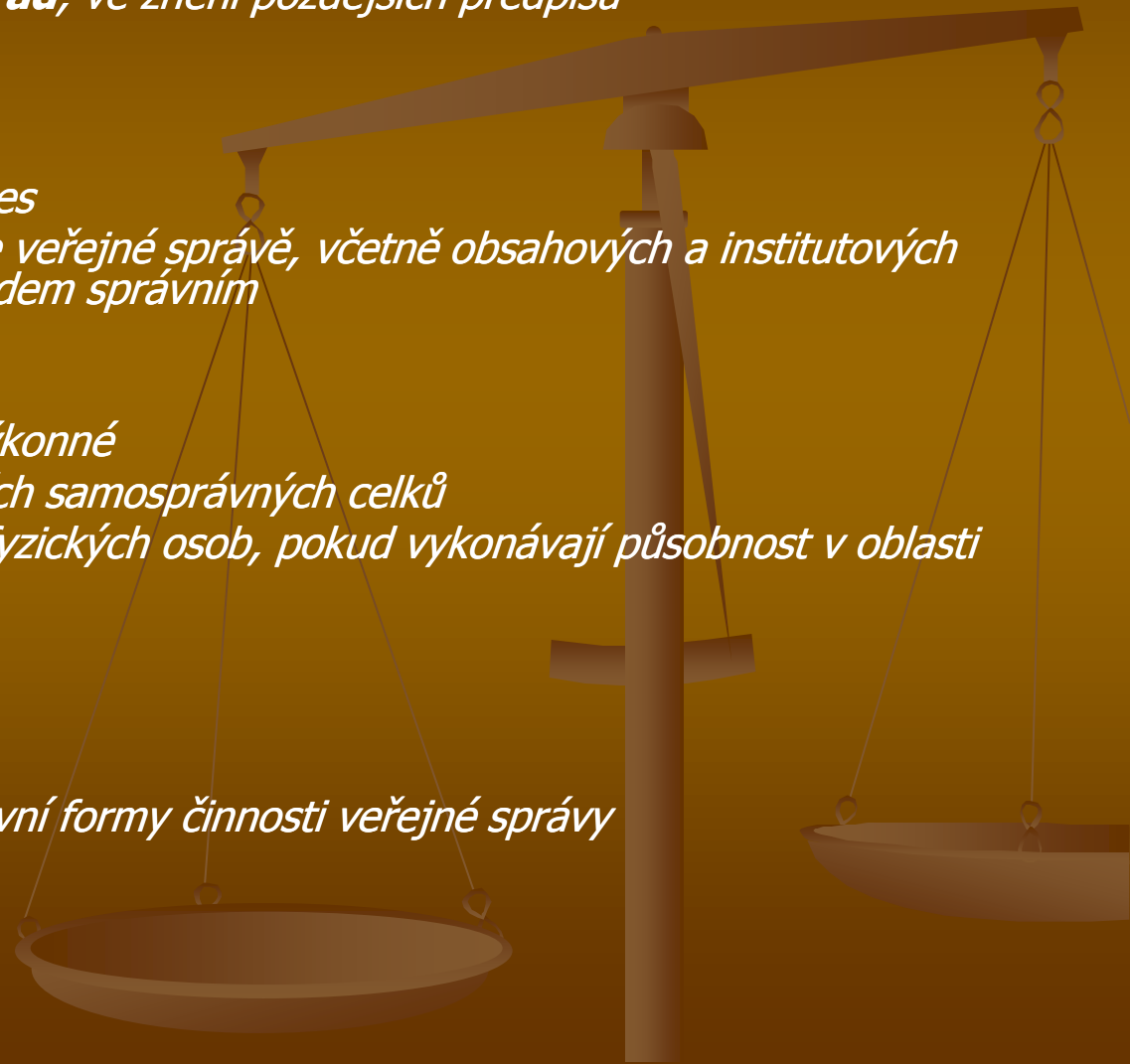
- *právo na spravedlivý proces*
- *další záruky zákonnosti ve veřejné správě, včetně obsahových a institutových souvztažností se soudním řádem správním*

zahrnuje

- *postup orgánů moci výkonné*
- *postup orgánů územních samosprávných celků*
- *postup právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy*

vztahuje se na

- *správní řízení*
- *další vnější nenormativní formy činnosti veřejné správy*

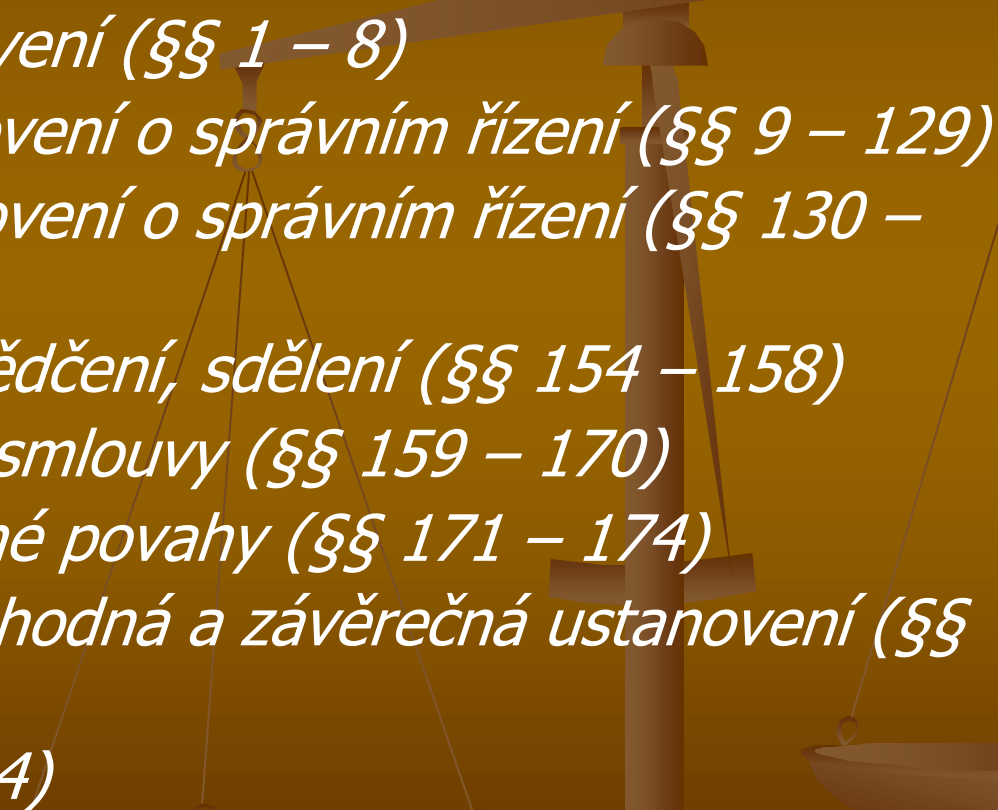

Vazba správního řádu na evropsko-unijní právní prostředí

- *Problematika správního řízení, a stejně tak dalších ve správním řádu upravených procedur, není v obecné formě upravena závaznými předpisy ES, resp. EU*
- *Přichází v úvahu jen některé doporučující úpravy dílčí, tzv. evropský standart právní úpravy správního řízení je obsažen především v dokumentech Rady Evropy. Základním dokumentem v tomto směru je :*
  - *Rezoluce Výboru ministrů Rady Evropy (77) 31 o ochraně jednotlivce v souvislosti s rozhodnutími správních orgánů**Na tuto rezoluci potom navazují :*
  - *Doporučení (80) 2 , týkající se správní úvahy*
  - *Doporučení (81) 19 o přístupu k informacím, jež mají k dispozici orgány veřejné moci,*
  - *Doporučení (84) 15, týkající se odpovědnosti orgánů veřejné moci za škodu způsobenou při výkonu jejich pravomoci,*
  - *Doporučení (87) 16, týkající se správního řízení ve vztahu k velkým skupinám osob,*
  - *Doporučení (89) 8, týkající se předběžných soudních opatření,*
  - *Doporučení (91) 1, týkající se správního trestání, a*
  - *Doporučení (91) 10, týkající se předávání osobních údajů, zpracovávaných orgány veřejné moci třetím osobám.*

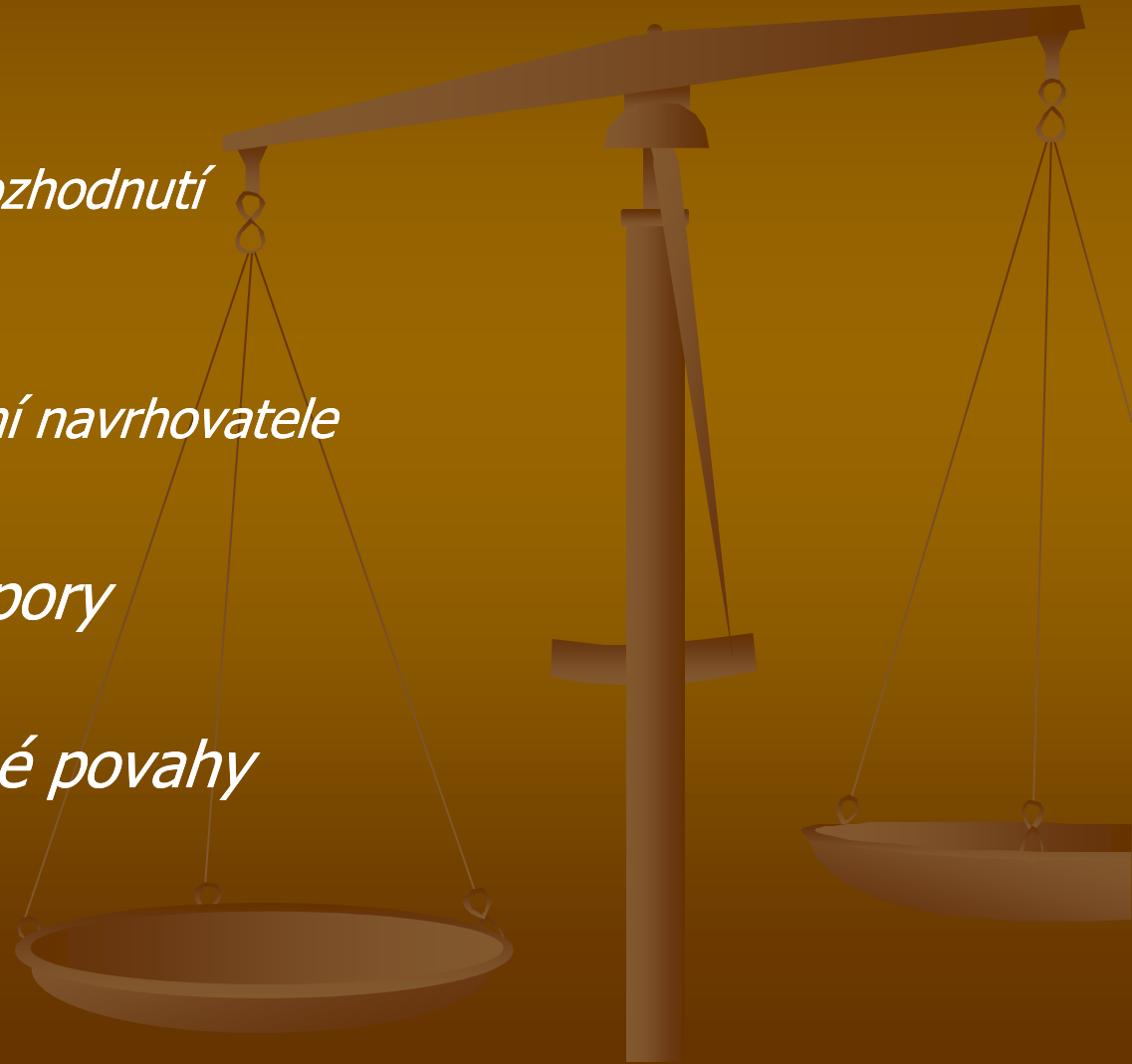
Systematika správního řádu

- *úvodní ustanovení (§§ 1 – 8)*
  - *obecná ustanovení o správním řízení (§§ 9 – 129)*
  - *zvláštní ustanovení o správním řízení (§§ 130 – 153)*
  - *vyjádření, osvědčení, sdělení (§§ 154 – 158)*
  - *veřejnoprávní smlouvy (§§ 159 – 170)*
  - *opatření obecné povahy (§§ 171 – 174)*
  - *společná, přechodná a závěrečná ustanovení (§§ 175 – 183)*
  - *účinnost (§ 184)*
-

Souvztažnosti správního řádu se soudním řádem správním

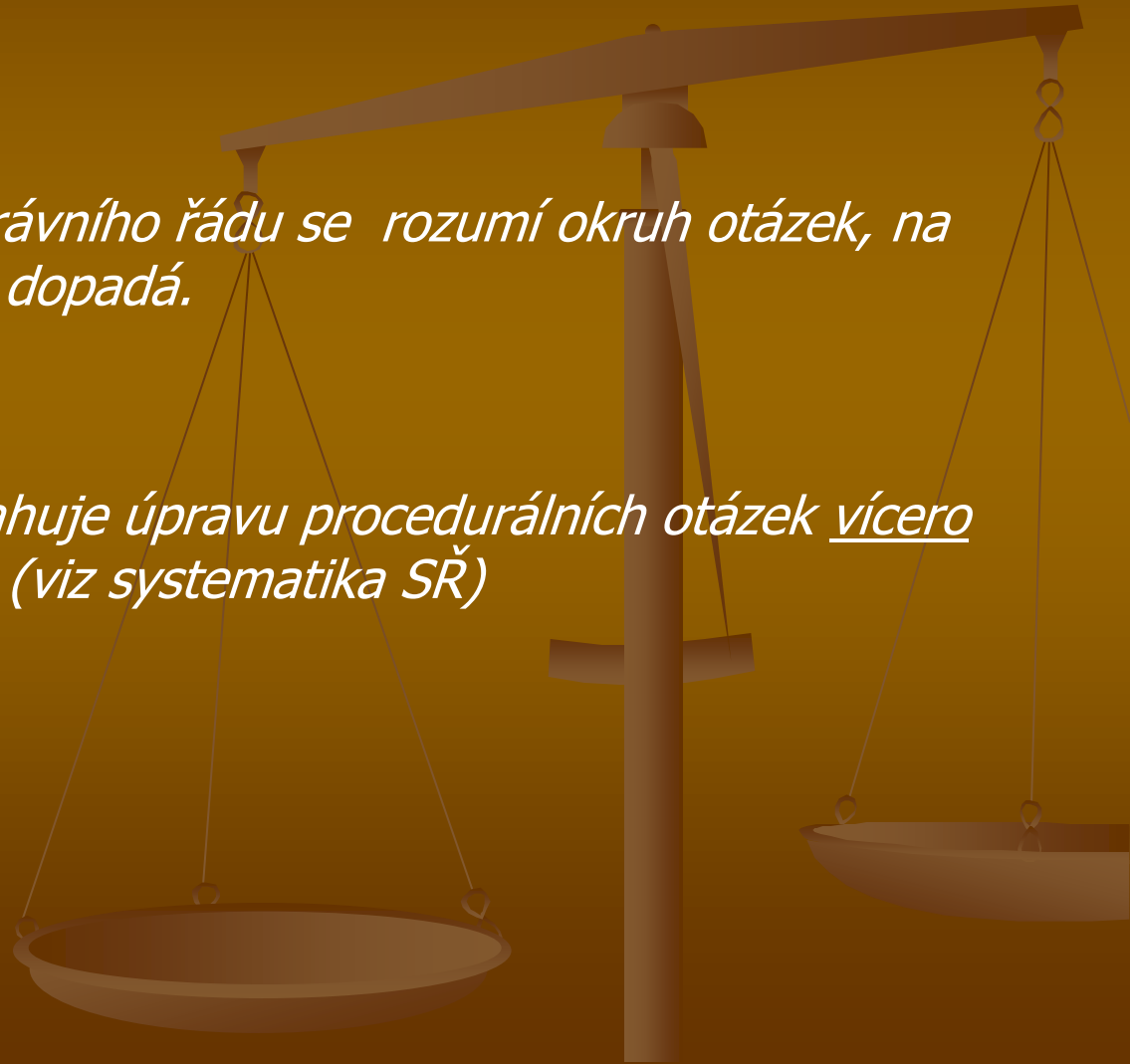
zejména

- *rozhodnutí*
  - *povaha rozhodnutí*
  - *nicotnost*
  - *nečinnost*
  - *uspokojení navrhovatele*

- *kompetenční spory*

- *opatření obecné povahy*

Rozsah působnosti správního řádu

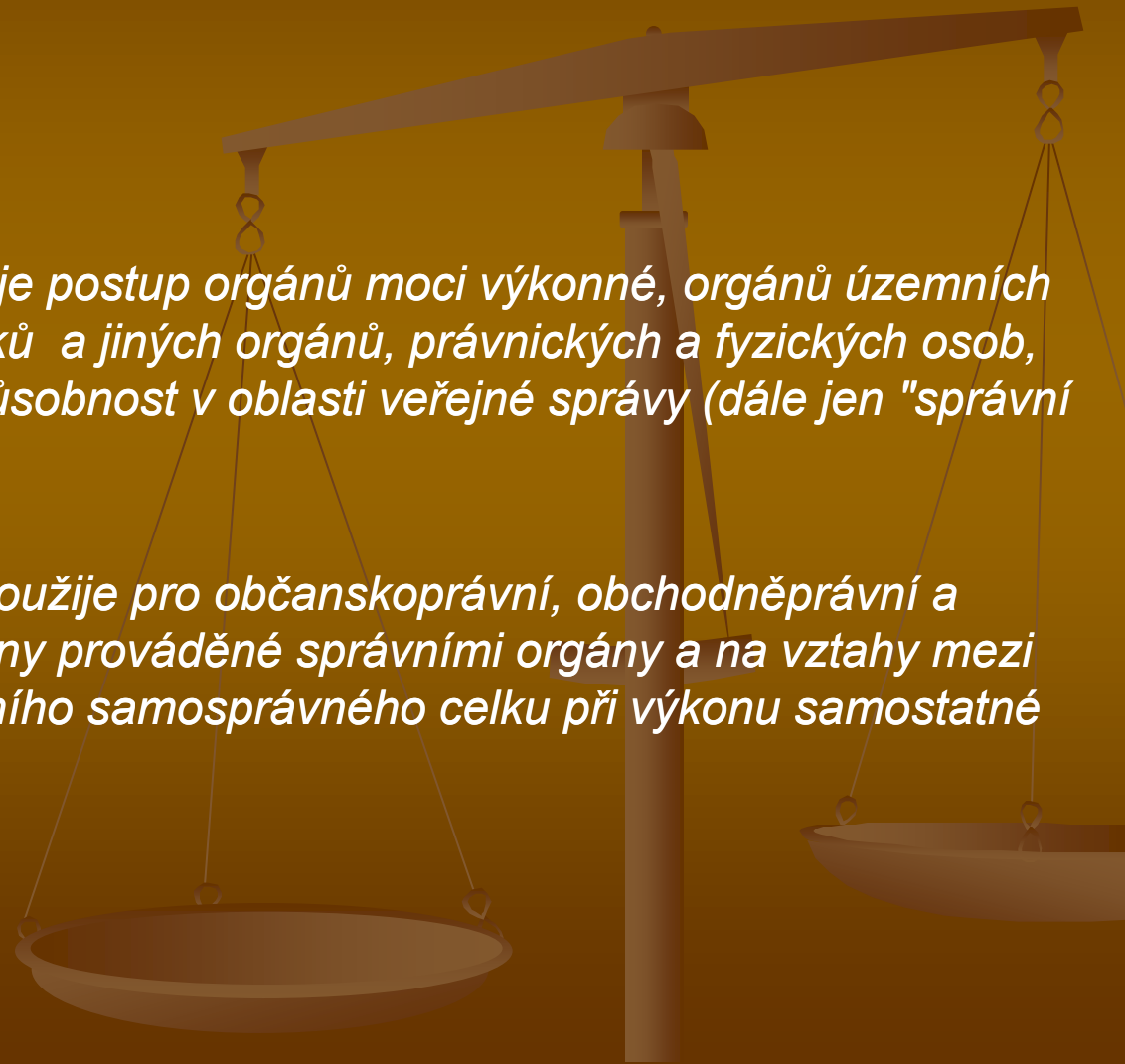
- *Rozsahem působnosti správního řádu se rozumí okruh otázek, na jejichž řešení správní řád dopadá.*
- *Stávající správní řád obsahuje úpravu procedurálních otázek vícero diferencovaných postupů (viz systematika SR)*

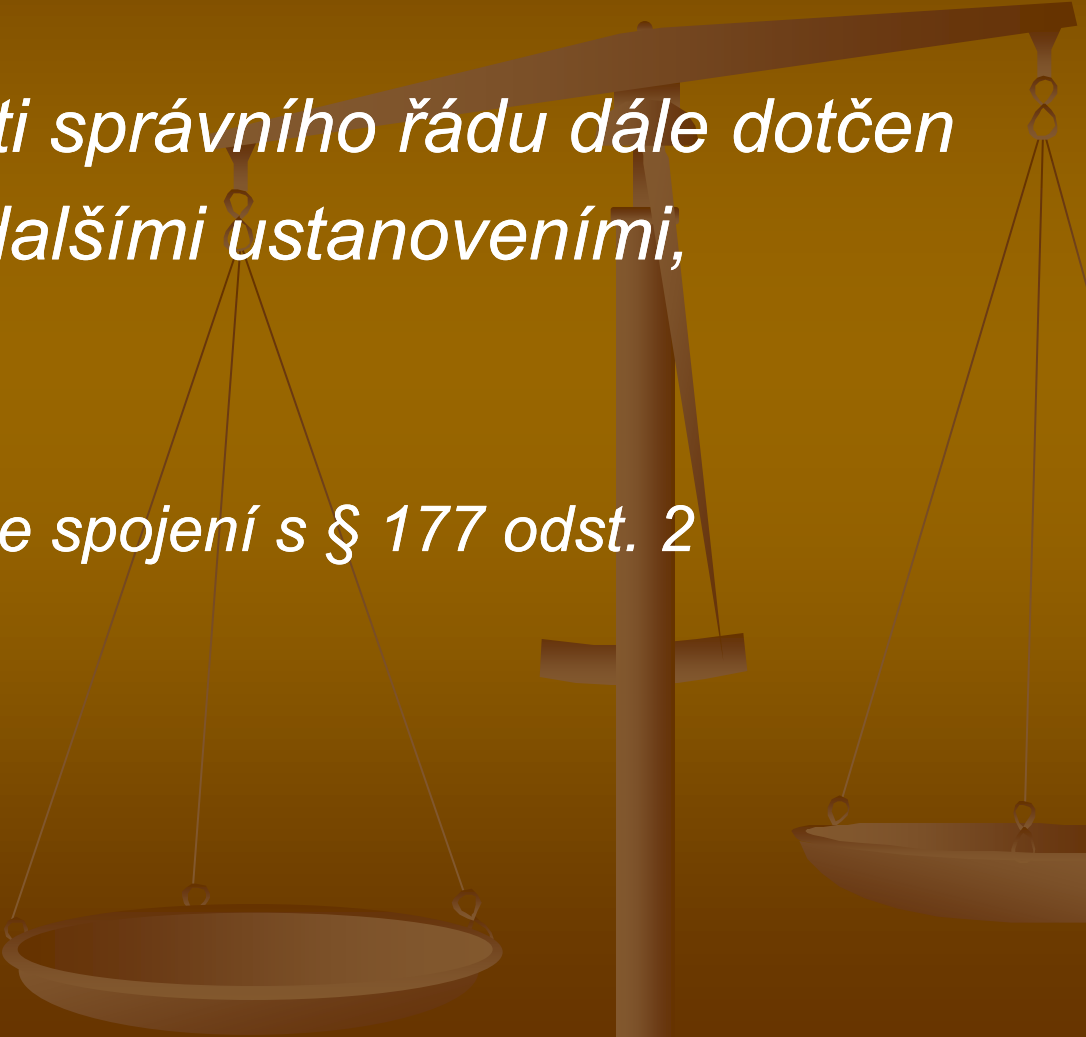

■ *Vymezení rozsahu působnosti správního řádu, pozitivní a negativní*

■ *(§ 1 odst. 1 a 3)*

- *Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán").*
- *Tento zákon se nepoužije pro občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.*

-
- *Rozsah působnosti správního řádu dále dotčen i jeho některými dalšími ustanoveními, nejzřetelněji :*
    - § 158 odst. 1 ve spojení s § 177 odst. 2
    - § 175

Shrnutí, závěr

Správní řád

- upravuje rozhodující realizační procesy ve veřejné správě*
- posiluje ochranu veřejných subjektivních práv (mj. v souvislostech se soudním řádem správním)*

